

Od pedagogiki segregacji do niesegregacji

Tabela Nr 3

OD	DO
Izolacja dziecka od rodziny (opieka w instytucjach)	wspieranie rodziny (wspieranie dziecka w lokalnym środowisku)
Można pomagać samemu dziecku	nie jest możliwe bez udziału rodziny
Dzieci specjalne	dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnym
Koncentracja na zaburzeniach, brakach, aspektach medycznych, leczeniu	koncentracja na mocnych stronach dziecka, pozytywach rodziny, aspektach społeczno-edukacyjnych
Styczne rozumienie potrzeb dziecka	dynamiczne, holistyczne rozumienie potrzeb dziecka
Przygotować dziecko do przedszkola i szkoły	przygotować przedszkole i szkołę do przyjęcia dziecka
Dzieci z problemami wymagają nauczania: indywidualnego, w grupach wyrównawczych, placówkach specjalnych	mogą być uczone w mniejszych grupach przedszkolnych, klasach szkolnych, ogólnodostępnych, odpowiednio przygotowanych (integracyjnych)

Najlepiej uczyć w grupach jednorodnych (homogenicznych)	efektywność uczenia wzrasta w grupach zróżnicowanych (heterogenicznych)
O losach dziecka decydują specjaliści	wybór należy do rodziców
Uczą nauczyciele i specjaliści specjalnym programem, specjalnymi metodami	uczą nauczyciele wspierani przez specjalistów w ramach wspólnych podstaw programowych dostosowanych do możliwości i potrzeb dziecka, metodami aktywnymi
Uczenie oparte na indywidualizacji i rywalizacji	uczenie oparte na współdziałaniu i negocjowaniu celów
Odrębny system finansowania i zarządzania placówek specjalnych	wspólny system zarządzania
Finansowanie instytucji	pieniądze „idą” za dzieckiem

(J. Bogucka, M. Kościelska 1998, s. 10).

Aby wspólna edukacja dzieci pełnosprawnych i dzieci specjalnej troski przyniosła obustronne korzyści przyjęto jako główne cele w klasach integracyjnych:

1. nauczanie i wychowanie uczniów zdrowych i niepełnosprawnych poprzez:
2. integrację dzieci niepełnosprawnych i zdrowych w naturalnym środowisku rówieśniczym,
3. diagnozę potrzeb specjalnych każdego ucznia w klasie,
4. nauczanie wielopoziomowe w ramach wspólnego programu nauczania poprzez:
  - modyfikowanie programu nauczania do potrzeb i możliwości

każdego ucznia, w zakresie treści i metod tempa uczenia się poszczególnych dzieci,

- aktywne metody oparte na współpracy,
- wdrożenie indywidualnych programów nauczania w zależności od potrzeb i możliwości każdego ucznia,

1. kreowanie sytuacji dających możliwość twórczego rozwoju dziecka przez różnorodną działalność
2. humanizację edukacji,
3. stymulowanie rozwoju dziecka oraz przygotowanie do przyszłego, na miarę możliwości samodzielnego, włączenia się w życie społeczne,
4. określenie priorytetów rozwojowych dziecka niepełnosprawnego w konkretnym momencie jego życia.
5. Pedagogizacja rodziców poprzez:
6. zapewnienie rodzicom odpowiednich informacji na temat integracji,
7. przeprowadzenie warsztatów dotyczących umiejętności wychowawczych,
8. czynne włączenie rodziców w życie placówki (szkoły czy przedszkola)
9. Partnerstwo we współpracy z rodziną poprzez:
10. rozpoznawanie potrzeb dzieci,
11. planowanie pracy wychowawczej,
12. konsultacje, warsztaty,
13. pomoc w wychowaniu dziecka.
14. Kształtowanie postaw społecznych w stosunku do osób słabszych, młodszych, niepełnosprawnych oraz kształtowanie postaw prospołecznych osób niepełnosprawnych w stosunku do osób zdrowych poprzez:
15. organizowanie otwartych imprez okolicznościowych,
16. organizowanie zajęć pozalekcyjnych i pozaszkolnych,
17. tworzenie kół zainteresowań, klubów otwartych dla wszystkich chętnych (J. Popławska, B. Sierpińska 2001, s.12).

Dzięki wdrażanej obecnie reformie oświaty rodzice dziecka

niepełnosprawnego mają większe możliwości wyboru odpowiedniej dla niego placówki edukacyjnej. Dziecko niepełnosprawne może realizować swą edukację w ramach szkolnictwa specjalnego, może uczęszczać do placówki integracyjnej lub masowej z klasami integracyjnymi lub podjąć naukę w placówce masowej (przedszkolu – szkole).

Klasyfikacja dzieci niepełnosprawnych do placówki oświatowej winna odbywać się w oparciu o specjalistyczną opinię, o poziomie rozwoju i potrzebach edukacyjnych dziecka. Opinie te powinny otrzymywać wszystkie dzieci, u których w różnym wieku pojawiły się dysfunkcje rozwojowe i trudności w funkcjonowaniu. Ostateczną decyzję o przyjęciu dziecka niepełnosprawnego do szkoły lub przedszkola powinna podejmować komisja na podstawie opracowanego statutu danej placówki.

Istotne jest, aby każda placówka wypracowała sobie zasady naboru dzieci do klas integracyjnych. Wówczas integracja będzie działalnością przemyślaną i mądrą, sprzyjającą zarówno dziecku zdrowemu jak i niepełnosprawnemu.

Osoby pracujące w klasach integracyjnych są zgodne co do tego, że klasa w której znajdują się dzieci o zróżnicowanych potrzebach poznawczych, nie powinna być liczna, a odpowiednie przyjęcie dzieci niepełnosprawnych do placówek oświatowych powinno wiązać się z koniecznością wprowadzenia wielu zmian programowo-organizacyjnych.

1. Tak też nauczanie powinno być wielopoziomowe w ramach wspólnego programu nauczania:

- – program dostosowany do potrzeb dzieci (w zakresie treści, tempa),
- – indywidualny program nauczania,
- – aktywne metody oparte na współpracy.

4. Sposób oceniania: cyfrowy-opisowy (w szkole).

5. Pedagog wspomagający:

- – na każdej lekcji,
- – na wybranych godzinach.

6. Inni specjaliści wspomagający proces kształcenia i wychowania:

- – psycholog, logopeda, rehabilitant, lekarz, pielęgniarka, inni.

7. Dodatkowe wyposażenie w pomoce dydaktyczne

- – środki techniczne,
- – sprzęt rehabilitacyjny.

8. Organizacja przestrzeni klasowej maksymalizująca aktywność dzieci niepełnosprawnych.

9. Godziny dodatkowe w tym:

- – terapia pedagogiczna,
- zajęcia integrujące grupę i inne.

10. Metody wspomagające.

11. Partnerstwo we współpracy z rodziną:

- – rozpoznawanie potrzeb dziecka,
- – planowanie pracy wychowawczej,
- – konsultacje.

12. Szkolny zespół wspierający:

- – nadzorowanie skuteczności programów,
- – rozwiązywanie różnych programów,
- – obrona praw uczniów.

13. Współpraca z innymi instytucjami.

14. Zniesienie barier architektonicznych (J. Bogucka 2000, s.43).

Ważne jest też by w dziecku niepełnosprawnym nie widzieć jedynie i nie eksponować jego braków, ale patrzeć na nie jako na psychofizyczną całość i dostrzegać w nim pełnego człowieka. W przedszkolach i szkołach, w których istnieją grupy

integracyjne, wzajemne oddziaływanie dzieci zdrowych i niepełnosprawnych, ich rodziców, a także nauczycieli i pedagogów specjalnych, przynosi wieloaspektowe korzyści. Dzieci niepełnosprawne integracja chroni przed izolacją, stwarza możliwości ich rozwoju we wszystkich sferach: poznawczej, społecznej, emocjonalnej, fizycznej i duchowej, daje im wiarę we własne siły, pomaga przełamać bariery nieśmiałości, rozwija samodzielność i sprzyja przyswajaniu pozytywnych form zachowań. Dzieciom zdrowym radość „dawania” poprzez naukę i zabawę z kolegą, który pracuje wolniej i słabiej, wzbogaca wiedzę o różnych schorzeniach i sposobach postępowania z nimi, łagodzi obyczaje, ucząc taktu i kultury osobistej, rezygnacji z niezdrowej rywalizacji na rzecz zgodnego współdziałania, że liczy się nie tylko wiedza, ale i serce.

Praca w klasie integracyjnej zmienia podejście nauczyciela do dzieci niepełnosprawnych, naturalnie eliminując postawę litości, nadmiernej opiekuńczości na rzecz pełnej akceptacji. Nauczyciel, stawiając polecenia, bierze pod uwagę możliwości dziecka tak, by mogło wykonać je samodzielnie, bez wyręczania go i nadmiernej pomocy (B. Rosin 2002, s.15).

Jeśli potrzebujesz pomocy w pisaniu nowej pracy z pedagogiki, to polecamy serwis [pisanie prac z pedagogiki](#) - fachowa pomoc w pisaniu prac.